

Datum
2013-09-19Diarienummer
RS130364**Regionkontoret**Lena Parmlöv, samordnare
Kansliavdelningen
035-134852**Regionstyrelsen****Bistånd/försäljning av övertalig medicinsk teknisk utrustning inom Region Hallands verksamhet****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen beslutar att

- I läge där övertalig medicinsk teknisk utrustning inte ska försäljas så ska materialet huvudsakligen skänkas till biståndsorganisationer som Region Halland har avtal med.
- Uppdra åt regionkontoret att utarbeta en gemensam rutin för Region Hallands verksamhet.

Bakgrund

En nulägesrapport kring bistånd och bistånd/försäljning av övertalig medicinsk teknisk utrustning inom Region Hallands verksamhetsområde påvisar att det finns totalt olika rutiner, omfattningen är svår att få grepp om och det finns behov av en gemensam rutin.

Regionstyrelsen bör ta ställning till frågan om

- försäljning/visst bistånd
- destruktion
- bistånd vid avtal med biståndsorganisationer

Regionkontoret föreslår att regionstyrelsen beslutar att i läge där övertalig medicinsk teknisk utrustning inte ska försäljas så ska materialet skänkas till biståndsorganisationer som Region Halland har avtal med samt ge regionkontoret i uppdrag att utarbeta en gemensam rutin för Region Hallands verksamhet.

RegionkontoretCatarina Dahlöf
RegiondirektörNina Mårtensson
Stabschef

Försäljning/bistånd övertalig
medicinsk teknisk utrustning

Datum
2013-05-13

Beställare	Stabschef Nina Mårtensson
Samordnare	Lena Parmlov, kansliavdelningen

Bistånd/försäljning av övertalig medicinsk teknisk utrustning inom Region Hallands verksamhet

1. Bakgrund

I en regiongemensam rutin i ledningssystemet "Kassering/avveckling av utrustning/inventarier" regleras bland annat förutsättningarna för överlåtelse av utrustning och inventarier. För medicinsk tekniska produkter har bestämts att de ska regleras särskilt.

Lagstiftning

Lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter trädde ikraft den 1 mars 2009. Den lagen ger kommuner och landsting ökade befogenheter i förhållande till vad som gäller enligt kommunallagen, bland annat ger lagen kommuner och landsting möjlighet att lämna internationellt bistånd under vissa förutsättningar. Lagen ger däremot inte någon generell rätt att överlåta utrustning som vi inte har användning för till hjälporganisationer.

Fr o m den 1 januari 2010 tillkom bestämmelser i konkurrenslagen om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet. Till skillnad mot 2009 års lag om vissa kommunala befogenheter är de nya bestämmelserna i konkurrenslagen i skärpande riktning. De nya bestämmelserna innebär att kommuner och landsting inte får bedriva säljverksamhet som kan snedvrída förutsättningarna för en effektiv konkurrens på marknaden eller som kan hämma förekomsten eller utvecklingen av sådan konkurrens.

Möjligheter att lämna utrustning som bistånd och möjligheter att försälja utrustning följer olika bestämmelser. Med hänsyn till likställighetsprincipen, förbudet mot understöd till enskilda och konkurrenslagets bestämmelser, finns det stora begränsningar i regionens möjligheter att försälja utrustningen på en marknad.

2. Syfte

Syftet med uppdraget är att kontrollera om rutinerna för utrangeringar behöver förstärkas. Inom Region Hallands verksamheter hanteras övertaligt materiel när det gäller bistånd eller försäljning olika. En rutin behöver utarbetas så att regionens förvaltningar på ett rationellt sätt ska kunna ge bistånd/försälja överbliven medicinsk teknisk utrustning eller materiel.

Försäljning/bistånd övertalig
medicinsk teknisk utrustning

Datum
2013-05-13

3. Redovisning - aktiviteter

Den medicinsk tekniska utrustningen behöver definieras samt vilken omfattning det gäller. Hur går kassationen till och vilka belopp rör det sig om? Kontrollera om det finns rutiner för utrantering av medicinsk teknisk utrustning. Finns det exempelvis avtal med någon hjälporganisation så att organisationen får överta utranterad utrustning som ändå bedöms funktionsduglig för bistånd till andra länder?

4. Metod

Mejlkontakt togs med förvaltningscheferna ute i verksamheten, där de ombads beskriva hur de på sin förvaltning hanterar övertaligt material när det gäller bistånd eller försäljning. Följande svar inkom:

Inom psykiatrin har detta inte varit aktuellt.

Inom Ambulanssjukvård och medicinsk diagnostik

- *Klinisk mikrobiologi och vårdhygien:* "Allt material som inte är trasigt och har slängts är gammal och omodern utrustning och står i ett förråd. Vi har aldrig sålt något av det. En del av det som står i förrådet skulle nog kunna försvinna, men man kan nog inte sälja något av det. Om det finns någon som kan använda det så är det bistånd."
- *Röntgenkliniken Halmstad:* "När det gäller apparatur på röntgen är det så vitt jag vet MTA som har hållit i detta."
- *Klinisk kemi Hallands sjukhus Halmstad:* "Av de utrustningar som tagits ur bruk har mycket via överenskommelser återtagits av leverantör, en del har kasserats och visst som bedömts gå att återanvända har sparats och efterhand övergått till annan brukare framförallt i regionen (t ex mikroskåp)."
- *Ambulanssjukvårdens stab:* "Den utrustning vi utranterat har sålts till hjälpverksamhet via kontakter som MTA haft eller skänkts i samband med fordonsförsäljning som gått till hjälpverksamhet."

Inom sjukhusadministrationen

- "Den nya regionövergripande rutinen från januari håller på att implementeras och kassationsbesluten är delegerade till Sven-Olof Nyman, verksamhetschef, avdelningen Medicinsk teknik i Varberg."

Försäljning/bistånd övertalig
medicinsk teknisk utrustning

Datum
2013-05-13

Inom Hälsa- och funktionsstöd

- *Syncentralen/Hörselvården*: "Synhjälpmedel kasseras när de inte längre kan rekonditioneras och på hörselvården kasseras hörseltekniska hjälpmedel. Viss verksamhetsutrustning blir gammal och sorteras bort när den inte längre används."
- *Syncentralen Halmstad, Hallands sjukhus Kungsbacka*: "Vi skänker vissa hjälpmedel som inte kan användas längre men som ändå fungerar till AGAPE, Falkenberg, en secondhand affär som bedriver hjälpverksamhet världen över. Detta gäller också vissa CCTV (förstoringskamera för synskadade). Hjälpmedel som är sönder kasseras."
- *Hörselvården Hallands sjukhus Halmstad*: "På hörselvården kasseras hörselhjälpmedel och medicinsk teknisk utrustning när det inte längre är lönt att reparera dem."
- *Mödrahälsovården, Varberg*: "Har ingen kännedom, MTA tar hand om det."
- *Mödrahälsovård, Halmstad*: "Sådant som vi "kasserar" tar MTA hand om. Däremot när det gäller britsar och gynstolar så har jag ju inte MTA-hjälp för detta. Jag har tidigare ca år 2005 kontaktat AGAPE i Falkenberg som tagit gynstolar och britsar till Östeuropa och har sedan förstått att det nog skapats regler kring sådant."
- *Mödrahälsovården och ungdomsmottagningar*: "Verkar som norr kontaktar MTA när material är utgånet. Eftersom söder nu ska få samma service blir svaret att MTA hjälper till med detta."
- *Hjälpmedelscentrum Halland, område 7*:

"Några begrepp:

Kassering innebär att produkten försvinner ur vårt system. Beroende på ekonomiskt restvärde hanteras det lite olika. Dessa skrotas eller skänks till bistånd.

Återanvändning innebär att produkten används fler gånger.

Återvinning innebär att produkten kasseras, skrotet separeras och flera materialgrupper återvinns. Exempel är aluminium, plaster och vissa papperssorter.

När det gäller bistånd använder vi oss av ett företag med säte i Falkenberg som heter AGAPE. De hämtar regelbundet de hjälpmedel som fortfarande går att använda men som vi valt att kassera av olika anledningar. Det handlar

Försäljning/bistånd övertalig
medicinsk teknisk utrustning

Datum
2013-05-13

oftast om kosmetiska saker. Det kan också vara så att produkten är gammal och vi inte längre har den i vårt sortiment. Några volymer kan jag inte ge men det är en betydande del som skänks till AGAPE. Deras roll är just att dessa produkter ska gå som biståndsinsatser. Det viktigaste för oss är att produkterna inte säljs vidare i Sverige.”

5. Information

Sven-Olof Nyman, verksamhetschef/Teknik, avdelningen Medicinsk teknik, Varberg informerar om följande:

Det finns en utarbetad rutin på Hallands sjukhus när det gäller försäljning, bistånd och gåva. Dokumentet är uppdaterat 2011-12-01 och beskriver vilka regler och vilken praxis som ska gälla vid försäljning/bistånd/gåva av medicinteknisk produkt (MTP). Även försäljningsavtal finns.

Verksamheten som gäller gåva/bistånd och till viss del försäljning startades på 1970-talet men då i liten skala. Sven-Olof Nyman har varit i kontakt med detta som chef sedan 1997 i Varberg och tog över en gemensam ledning för MTA i Halland 2010. Vid f d Länssjukhuset har före samordningen en sedan 2010 pensionerad person ombesörjt bistånd och försäljning.

Sven-Olof har ca 60 medicintekniker/medarbetare ute i den Halländska sjukvården bland annat vårdcentralerna, psykiatrin samt Ambulanssjukvården. Om han får meddelande från sina medarbetare att respektive vårdenhet är i behov av att avhända sig utrustning använder han de rutiner som utformats. Vårdcentralerna fattar inte beslutet själva utan det finns riktlinjer för detta.

Omfattningen av bistånd från Sven-Olofs verksamhetsområde bedöms till max ca 20 ton/år. Produkter/utrustning som det rör sig om är bland annat sprutor, kanyler, medicinskt förbrukningsmaterial, sängar, röntgenutrustning och apparatur etc.

Tidigare har medicinsk teknik i vissa fall skänkt materiel till biståndsorgan som exempelvis Pingstmissionen, Rädda Barnen, Erikshjälpen och Läkare utan gränser.

När det gäller försäljning har Agito Medical anlitats, ett danskt företag som har specialiserat sig på att köpa och sälja begagnad värdefull medicinsk teknisk utrustning. Vi har dock inte något avtal med Agito Medical.

I mitten av 2000-talet exporterades materiel från Varbergs sjukhus, via en uppköpare, till Bulgarien. På senare år har materiel skänkts till biståndsorganisation för vidarebefordran till Portugal och Vietnam. Några försäljningar har skett till svenska uppköpare ämnat för veterinärbranschen.

Försäljning/bistånd övertalig
medicinsk teknisk utrustning

Datum
2013-05-13

På Halmstads sjukhus har före år 2010 okända kanaler funnits, men mycket materiel har förmodligen gått till Makedonien och Polen eller till veterinärer. Dock inte via biståndsorganisation utan via personliga kontakter med mera. Detta har numera upphört.

Försäljningen rör sig om ca 10-20 000 kronor/år.

Försäljning av material regleras via avtal mellan köpare/säljare. Så fort materialet lämnar sjukhuset så lämnar vi även ansvaret för utrustningen.

När det gäller försäljning säljs det till marknadsvärdet. Det kan exempelvis röra sig om TV-monitörer, narkosapparater och säljs oftast till veterinärer.

Ekonomiavdelningen på Hallands Sjukhus sköter faktureringen/redovisningen. Sven-Olof gör en bedömning först med köparen och sedan kontaktar han ekonomiavdelningen.

6. Omvärldsanalys

Västra Götalands organisation kring överblivet sjukvårdsmaterial (300 ton/år); Avtal har skrivits med en aktör Human Bridge, vilka exempelvis har skrivna avtal med Västra Götaland, Stockholm, Karolinska, Solna & Huddinge, Uppsala läns landsting och MTA i Lund. De har även avtal med hjälpmedelscentraler runt om i framförallt södra Sverige och även i flera andra fall med långvarigt samarbete utan avtal.

I samtliga Sveriges regioner pågår bistånd mer eller mindre organiserat sedan 1980-talet.

7. Rekommendation

Regionstyrelsen bör ta ställning till frågan om fortsatt bistånd eller fortsatt bistånd/försäljning.

Beroende på ställningstagandet bör därefter rutiner utformas som är spårbara i delegationsordningen, avskrivning och kassation samt även reglerar bistånd/-försäljning till slutanvändare med avseende på produktsäkerhet och ansvar.

Bedömningarna utifrån granskningen är att rutinerna för bistånd/försäljning behöver förstärkas för att ge tillräckligt underlag för bedömning av statusen i den interna kontrollen. Med hänsyn till vikten av enhetlig hantering bör det utarbetas riktlinjer för bistånd/försäljning av utrustning och inventarier.

Försäljning/bistånd övertalig
medicinsk teknisk utrustning

Datum
2013-05-13

8. Förslag på beslut

Rutiner behöver utformas för Region Hallands verksamhet som är spårbara i delegationsordningen, avskrivning och kassation och som även reglerar bistånd/försäljning till slutanvändare med avseende på produktsäkerhet och ansvar.

Regionstyrelsen ger regionkontoret i uppdrag att göra en översyn av gällande rutiner.